

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ НАУКИ І ОСВІТИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
що присвячена 25-річчю Медичного інституту Сумського державного університету
(м. Суми, 16-17 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

захворювання, поширені гострі неврологічні хвороби, що потребують невідкладної допомоги, а також ілюстративний матеріал, який в поєднанні з прикладами тестових завдань до кожного розділу поліпшує сприйняття та запам'ятовування необхідної інформації. Дана книга може бути корисною не тільки під час вивчення студентами дисципліни, але й у їх майбутній практичній роботі як довідковий посібник. Підсумковий модульний контроль (ПМК) включає перевірку засвоєння студентами практичних навичок, а також комп'ютерне тестування, для проведення якого нами підготовлено понад 200 тестових завдань, що стосуються, головним чином, питань патології черепної іннервації та нейростоматологічних розладів.

Результати. Ретельна підготовка методичного забезпечення навчального процесу для студентів стоматологічного факультету підвищила їх зацікавленість у вивченні дисципліни, спонукала до праці, що значно покращило успішність під час вивчення дисципліни та результати складання ПМК.

Висновок. Подальше вдосконалення методичного забезпечення навчання майбутніх стоматологів, пошук оптимальних форм його організації сприятиме активізації пізнавальної діяльності та ефективному засвоєнню ними необхідних знань, умінь та навичок.

ЗНАЧЕННЯ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ У КЛІНІЧНІ ПРАКТИЦІ ТА МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

Карпенко Л.І., доцент, к.мед.н.

Сумський державний університет, медичний інститут, кафедра патологічної анатомії

Вступ. З історії медицини відомо, що вчені вже на початку XIX ст. вказували на важливість поєднання клініки з патологічною анатомією. Вони підкреслювали, що патологічна анатомія залишається мертвою, «якщо буде обмежуватись тільки мертвим тілом» (Патологічна анатомія важливих частин людини, 1826р., Костомаров І.). Основним завданням патологічної анатомії є визначення відносин між змінами встановленими при житті і виявленими під час розтину. Необхідність вміння проведення порівнянь повинно бути віднесеним до обов'язкових елементів лікарської діяльності.

Результати. У вищих навчальних медичних закладах морфологічні прояви патології вивчаються саме на кафедрі патологічної анатомії. Починаючи з II та III курсу студенти вивчають таку дисципліну як «Патоморфологія». Під час проведення теоретичних занять студенти стикаються і з клінічними даними у процесі вирішення ситуаційних задач «Крок-1». Вони вчаться поєднувати морфологічні зміни в органах з клінічними ознаками різних захворювань. Ці завдання включені у проведення контролю на практичних заняттях, змістових модулях та іспиті. На III та V курсах студенти, вивчаючи «Секційний курс» закріплюють свої знання з морфології. Вони поглиблюють уміння проводити диференціальну діагностику захворювань, засвоюють практичні навички з написання діагнозу та лікарського свідоцтва про смерть. Ці знання в майбутньому випускники різних спеціальностей зможуть використати на практиці. Лікарям-клініцистам необхідні знання морфології для вільної орієнтації в питаннях патологоанатомічної діагностики, клініко-анатомічних співставлень, засвоєння окремих нозологій та їх патогенезу. У цьому студентам допомагають їхні знання отримані при відвідуванні автопсій. Це сприяє розвитку зорової пам'яті, яка у поєднанні з теоретичними знаннями покращує вирішення ситуаційних задач «КРОК-1». На практичних заняттях студенти разом з викладачами обговорюють проблемні питання з клінічної патології і за допомогою диференційної діагностики виключають неправильні відповіді, концентруючись на конкретних характерних ознаках того чи іншого патологічного процесу.

Висновки. Виходячи з вищезазначеного, знання, отримані студентами на II-III курсах та закріплені на старших курсах, створюють умови для успішної співпраці клініциста та патологоанатома у процесі вирішення практичних та наукових питань медичних дисциплін.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ У ВИКЛАДАННІ МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Климнюк С.І., Романюк Л.Б., Кравець Н.Я., Борак В.П.

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України»

Залучення системи вищої медичної освіти України до Європейського освітнього простору, вимагає підвищення конкурентоспроможності сучасних випускників вітчизняних медичних ВНЗ на міжнародному ринку праці. Оскільки, мікробіологія, вірусологія та імунологія є фундаментальною дисципліною, метою підготовки фахівців на кафедрі є максимально лаконічна та структурована подача інформації для ефективнішого засвоєння знань та застосування їх студентами на практичних заняттях з клінічних дисциплін.

Всі практичні заняття забезпечені мультимедійними презентаціями до кожної теми, що покращує сприйняття студентами теоретичного матеріалу та практичних навичок. Забезпечення відеосистемами кімнат для практичної роботи з мікробіології, вірусології та імунології дає змогу представляти електронні мікрофотографії збудників, для подальшого їх диференціювання при вивченні мікропрепаратів на занятті та при здачі практичних навичок; демонструвати культуральні та біохімічні властивості мікроорганізмів, що викликають ряд особливо-небезпечних інфекцій і які, відповідно, не можуть бути продемонстровані у нативному вигляді, як приклад однієї з ланок бактеріологічного дослідження; при вивченні імунологічних реакцій, для серологічної діагностики захворювань та ідентифікації збудників, не завжди методика дозволяє оцінити результати (оскільки інкубація може тривати від 15-45 хв. до 18-20 год.), тому презентація у вигляді відеофільму чи слайду, дозволяє наглядно продемонструвати студенту таку інформацію; вивчення сучасних методів діагностики та ідентифікації збудників, котрі немає змоги відтворити на практичних заняттях, а саме: ПЛР, ІФА, ІЕМ та ін., дає студенту більш чітке уявлення про дані методи.

З іншого боку, використання інформації у вигляді таблиць і схем за допомогою відеосистем, дозволяє більшій кількості студентів підтримувати візуальний контакт і таким чином залучати їх до активної співбесіди під час обговорення теми та добитись кращого ефекту у кінцевому результаті. Також відпадає потреба у використанні паперових таблиць з фонду кафедри, які з часом втрачають свій естетичний вигляд.

Слід зазначити, що і в підготовці до здачі кваліфікаційного іспиту «Крок-1», відеосистеми відіграють важливу роль, оскільки з їх допомогою демонструються студентам тестові питання з бази «Крок-1», які відносяться до теми даного заняття. Поряд із цим, використання мультимедійних презентацій під час практичних занять дозволяє продемонструвати клінічні ознаки інфекційних хвороб, що вивчаються, отже дає змогу інтегрувати теоретичні знання у практичну медицину і довести студенту необхідність ретельного засвоєння «Мікробіології, вірусології та імунології» та її беззаперечне значення у підготовці майбутнього фахівця.

Таким чином, забезпечення навчального процесу на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології високоефективною сучасною відеотехнікою дає змогу покращити методику викладання, підняти її на якісно вищий рівень та поліпшити ефективність навчального процесу.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИВЧЕННЯ ПЕДІАТРІЇ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ НА ВИПУСКАЮЧІЙ КАФЕДРІ

Ковтуненко Р.В., Толстікова О.О., Шварацька О.В.

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Сучасні інновації в напрямку інтернаціоналізації медичної освіти на кафедрі педіатрії 3 та неонатології Дніпропетровської медичної академії почалися з 2000 року з втілення Болонської системи навчання і включили вагомі зміни в цілях, змісті, методах та технологіях, формах організації навчально-пізнавального процесу, системі контролю і оцінки рівня освіти, навчально-методичному забезпеченні, в навчальних планах і програмах з метою інтеграції в міжнародне науково-освітнє співтовариство.

Досвід впровадженого навчання англійською мовою іноземних студентів-випускників медичного факультету з дисципліни «педіатрія» на засадах кредитно-трансферної системи організації навчального процесу переконує в тому, що це – сучасна та ефективна форма інтернаціоналізації навчання, що сприяє підвищенню якості знань та вмінь іноземних студентів.

Забезпечення навчального процесу потребувало ретельної перебудови методичного забезпечення навчального процесу до можливостей та запитів студентів, які навчаються англійською мовою. Методичне забезпечення кожного практичного заняття для іноземних студентів включає матеріали англійською мовою, які створені співробітниками кафедри: методичні вказівки для студентів та викладачів, тематичні структуровані ситуаційні задачі (відповідно кількості студентів в групі) для позааудиторної домашньої роботи, набір тематичних тестових завдань з бази ліцензійного іспиту «КРОК-2» (10 варіантів по 20 тестів на кожне заняття) для аудиторного контролю знань.

Ефективною розробкою кафедри стала система позааудиторної роботи у вигляді щоденного письмового домашнього вирішення тематичних ситуаційних задач з обґрунтуванням діагнозу, призначенням алгоритму обстеження, лікування та реабілітації. Для зручності всі ситуаційні задачі об'єднані у посібник, видаються кожному студенту на початку модулю. Це дає можливість студентам самостійно планувати свою позааудиторну роботу, а також ознайомитись із завданнями всієї групи. Щоденне розв'язання тестових завдань з банку ліцензійного іспиту «КРОК-2» (за темою заняття по 50 тестів в кожному варіанті) з подальшим обговоренням помилок, безумовно, сприяє підвищенню якості підготовки до ліцензійного іспиту.

В навчанні широко використовуються комп'ютерні технології у вигляді відеофільмів, мультимедійних презентацій англійською мовою, що забезпечує інтенсифікацію навчального процесу та комфортне середовище навчання.

Певною мірою поліпшити інформаційну складову англійськомовним студентам дозволяє інтернет-сайт кафедри, де окрім навчально-методичної інформації, зібрана література англійською мовою, різноманітні джерела, презентації лекцій, навчальних посібників, створених співробітниками кафедри.

З 2016 році на кафедрі педіатрії 3 та неонатології впроваджено комп'ютерне on-line тестування студентів по тестовим завданням банку Центру тестування МОЗ України (бази 2010-2015 р.р.) на базі програми «SOCRATIVE», куди внесено тести українською, російською та англійською мовами.

Тестування проводиться в аудиторний час по контролюючій програмі та дистанційно в позааудиторні години в програмі тренування щоденно. Електронне тестування має позитивну та мотивуючу роль, дозволяє ефективно розібрати помилки. Всього програма складає 36 варіантів тестів по 50 питань з банку ліцензійного іспиту КРОК-2 (всього 1800 тестів). Студенти позитивно оцінюють впровадження дистанційного тренування по тестам КРОК-2 та проявляють неабиякий інтерес до навчання з використанням комп'ютерних технологій.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ НЕВРОЛОГІЇ

Коленко О.І.

Сумський державний університет

Вступ. Медична освіта в нашій країні має багаторічну історію і традиції. Свідченням цього можна вважати ту величезну кількість фахівців, які працюють не тільки в Україні, а й далеко за її межами. Глобальні зміни, в тому числі у вищій освіті, без сумніву торкнуться підготовки майбутніх лікарів. Однак європейська інтеграція, розширення можливості працевлаштування за межами держави вимагають підготовки конкурентоспроможних кадрів і універсалізації навчальних програм і підходів до навчання. Одним з ключових чинників підвищення якості підготовки медичних фахівців, готових до самостійної практичної діяльності, можна вважати більш широке використання нетрадиційних підходів до формування клінічного мислення.

Методи. Особливість наших ВНЗ – широкі можливості творчого підходу до педагогічного процесу кожного викладача. Традиційна форма «знання-контроль-оцінка» поступово витісняється інноваційними методами освіти, суть яких в умінні використовувати на практиці отримані знання, інтерпретувати знання з інших суміжних дисциплін, адекватно сприймати нову інформацію, творчо підходити до вирішення найскладнішого завдання, постійно самовдосконалюватися.